

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobkyně **V. G.**, nar. ..., bytem ..., zastoupené Mgr. F. F., obecným zmocněncem, DROM, rómské středisko, Bratislavská 227/41, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 7. 2013, sp. zn. ..., č. j. ...

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 9. 7. 2013, sp. zn. ..., č. j. ... **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Ve včas podané žalobě žalobkyně uvedla, že rozhodnutím Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Brně, kontaktní pracoviště Brno – město, č. j. ... ze dne 12. 4. 2013 nebyla žalobkyni přiznána dávka státní sociální podpory mimořádné okamžité pomoci podle § 2 odst. 5 písm. a) zák. č. 111/2006 Sb., - jednorázový výdaj na úhradu poplatků u notáře za účelem sepsání notářského zápisu s doložkou přímé vykonatelnosti. Sepsání notářského zápisu bylo obligatorní podmínkou prodloužení nájemní smlouvy, stanovenou navrhovatelce ze strany pronajímatele bytu (obec – Statutární město Brno, MČ Brno – střed). Proti tomuto rozhodnutí podala žadatelka v zákonné lhůtě odvolání k nadřízenému orgánu Ministerstvu práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“).

Rozhodnutí MPSV č. j. ... ze dne 9. 7. 2013 (dále jen „napadené rozhodnutí“), které bylo zmocněnci žalobkyně doručeno dne 12. 7. 2013, bylo odvolání zamítnuto a rozhodnutí orgánu I. stupně potvrzeno.

Žalobkyně považuje napadené rozhodnutí v celém jeho výroku, stejně tak jako rozhodnutí správního orgánu I. stupně, za nezákonné, neboť neodpovídá požadavkům právních předpisů, především pak ust. § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, neboť je v rozporu se základní zásadou činnosti správních orgánů, kterou je zásada předvídatelnosti (zásada ochrany legitimního očekávání). Tato zásada vychází z toho, že rozhodl-li konkrétní správní orgán určitou věc za určitých podmínek určitým způsobem, měl by všechny další obdobné případy, které nastanou v budoucnu, rozhodovat způsobem obdobným (viz. V. J.–Správní řád: komentář, 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: I. H. – Bova Polygon 2012, s. 103). Tato zásada nabývá významu právě v těch případech, kdy je vydání rozhodnutí správního orgánu podmíněno jeho správní úvahou, neboť i správní úvaha musí mít své zákonné meze.

V daném případě správní orgán I. stupně o rok dříve v oznámení ze dne 9. 3. 2012, č. j. ... žalobkyni stejnou dávku mimořádné okamžité pomoci na stejný účel přiznal, a to dokonce s odkazem na stejné zákonné ustanovení (ust. § 2 odst. 5 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb.), kterým ve svém rozhodnutí č. j. ... ze dne 12. 4. 2013 odůvodňuje dávku nepřiznat. Navíc v rozhodnutí ze dne 12. 4. 2013 správní orgán I. stupně nesprávně vykládá ust. § 2 odst. 5 písm. a) zákona, kdy uvádí, že požadavek žalobkyně na mimořádnou okamžitou pomoc na úhradu notářského zápisu zde není „taxativně uveden“, přičemž ust. § 2 odst. 5 písm. a) uvádí pouze výčet demonstrativní. Správní úvaha orgánu I. stupně je tak vadná a jeho rozhodnutím se stává nepřezkoumatelným.

Jestliže správní orgán již dříve dospěl k závěru, že výdaj na úhradu poplatku za sepsání notářského zápisu je možné podřadit pod nezbytný jednorázový výdaj odůvodňující za splnění dalších podmínek poskytnutí mimořádné okamžité pomoci, je nezbytné, aby změnu správní praxe racionálně a dostatečným způsobem odůvodnil. O to se pokouší napadené rozhodnutí na str. 3 v odst. 4 – 6, kde na jednu stranu přiznává, že správní orgán I. stupně se ne zcela dostatečně vypořádal se všemi úvahami při výkladu právních předpisů, zároveň ale jeho rozhodnutí potvrzuje, aniž by žalovaný srozumitelně vysvětlil, jak je možné, že v roce 2012 byla dávka na stejný účel stejné žadatelce (žalobkyni) poskytnuta (ke změně legislativy oproti roku 2012) nedošlo.

Pokud jde o argumentaci v odůvodnění napadeného rozhodnutí, pak žalobkyně nesouhlasí s tvrzením správního orgánu II. stupně o tom, že výdaj na sepsání notářského zápisu není výdajem souvisejícím s bydlením, naopak, má za to, že správnímu orgánu prokázala, že se jedná o obligatorní podmínkou prodloužení jejího stávajícího nájemního vztahu (obdobně jako např. kauce nutná k uzavření nájemní smlouvy, kterou orgán pomoci v hmotné nouzi běžně dávkou MOP hradí). Pokud jde o další argumenty v napadeném rozhodnutí na str. 3, odst. 4 a 5, pak žalobkyně uvádí, že právě stav, kdy vinou nečinnosti mimo jiné právě MPSV neexistuje v ČR systém sociálního bydlení, měly správní orgány I. a II. stupně zohlednit při svém rozhodování o přiznání dávky mimořádné okamžité pomoci, a to tím spíše, považují-li postup pronajímatele vůči ní za nemorální.

Závěrem navrhovala, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a žalovanému uložil, aby o žádosti žalobkyně o přiznání dávky mimořádné okamžité pomoci na úhradu notářského zápisu znovu rozhodl.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že přezkoumalo soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy a v rozsahu námitek uvedených v odvolání.

Z podnětu odvolání odvolatelky byla přezkoumána spisová dokumentace, ze které bylo zjištěno, že účastník řízení dne 11. 3. 2013 uplatnil u Úřadu práce žádost o mimořádnou okamžitou pomoc č. j. ... na úhradu nezbytného jednorázového výdaje – úhrada notářského zápisu k nájemní smlouvě, jako předpokládanou výši nákladů uvedla částku ... Kč.

V souladu s ust. § 2 odst. 5 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi za osobu v hmotné nouzi může orgán pomoci v hmotné nouzi považovat též osobu, která nemá vzhledem k příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům dostatečné prostředky k úhradě nezbytného jednorázového výdaje, spojeného zejména se zaplacením správního poplatku při prokázání ztráty osobních dokladů, při vydání duplikátu rodného listu nebo dokladů potřebných k přijetí do zaměstnání, s úhradou jízdného v případě ztráty peněžních prostředků, a v případě nezbytné potřeby s úhradou noclehu.

V odvolání odvolatelka uvedla, že výčet uvedený v zákoně o pomoci v hmotné nouzi je demonstrativní, tedy ne taxativní a proto nelze automaticky žádost o mimořádnou okamžitou pomoc zamítnout s tím, že daná situace není v příslušném ustanovení tohoto zákona výslovně uvedena.

Ve výše uvedeném ustanovení skutečně jde o příkladný výčet situací a je na správní úvaze Úřadu práce, zda uzná i jinou potřebu úhrady jednorázového výdaje, a to kupříkladu v souvislosti s úhradou nákladů na bydlení; pokud osoba nepobývá celý měsíc v bytě (např. u noclehárny) a během jednoho měsíce mění své ubytování a náklady za ubytování jsou ji rozpočteny na dny, dále je možnost úhrady jednorázového výdaje souvisejícího se svozem a likvidací odpadu (pokud částka nebyla zohledněna v doplatku na bydlení). Dávka mimořádné okamžité pomoci je dávkou fakultativní, nenárokovou a neslouží jako náhrada na doplatek na bydlení.

Předmětem úpravy zákona o pomoci v hmotné nouzi je poskytování pomoci k zajištění základních životních podmínek fyzickým osobám, které se nacházejí v hmotné nouzi, prostřednictvím dávek pomoci v hmotné nouzi. V rámci nepojistných sociálních dávek je ochrana v oblasti bydlení řešena především dvěma systémy, příspěvek na bydlení z dávek státní sociální podpory a ze systému pomoci v hmotné nouzi dávkou doplatek na bydlení. Primární dávkou, která řeší hrazení nákladů na bydlení u nízkopříjmových osob do standartních forem bydlení (tzn. nájemní, družstevní a vlastnická forma), je příspěvek na bydlení. Doplatek na bydlení pak vypomáhá osobám, které i přes poskytnutý příspěvek na bydlení nemohou ze svých prostředků uhradit náklady spojené s bydlením nebo z určitých

důvodů na příspěvek na bydlení nárok nemají či užívají nestandardní formu bydlení (např. bydlí na ubytovně, v podnájmu).

Odvolatel dále v odvolání poukazuje na skutečnost, že na tentýž výdaj byla dávka mimořádné okamžité pomoci přiznána, což k odvolání doložil kopií Oznámení č. j. ze dne 13. 3. 2012. Dále se pozastavuje nad praxí správního orgánu, který v rozporu s dosavadním postupem přestal na úhradu notářského zápisu, který je nutný pro prodloužení nájemní smlouvy, dávku mimořádné okamžité pomoci přiznávat, a to i přesto, že v ČR absentuje systém sociálního bydlení a zákon, který by jej upravoval.

Žalovaný uvedl, že posouzení, zda se osoba považuje za osobu v hmotné nouzi pro účely mimořádné okamžité pomoci, je v plné míře na Úřadu práce a váže se na konkrétní situaci, odůvodněnosti konkrétního výdaje, na který osoba nemá dostatek prostředků. Úřad práce neposoudil úhradu notářského zápisu k nájemní smlouvě jako odůvodněný výdaj, přestože v roce 2012 na tentýž výdaj mimořádnou okamžitou pomoc poskytl, což bylo plně v kompetenci Úřadu práce, důvody přiznání MPSV v tomto případě nepřezkoumává.

Pokud odvolatelka spatřuje rozpor v postupu úřadu práce v roce 2012 a nyní, MPSV konstatuje, že je v rozporu se zákonem o pomoci v hmotné nouzi, aby dávka mimořádné okamžité pomoci byla použita na odměnu notáře, byť by šlo o minimální částku notářem účtovanou, neboť se jedná o finanční zisk třetí osoby. Nejedná se o výdaj, který souvisí s bydlením, ačkoliv je prezentován jako podmínka pro prodloužení nájemního vztahu. Nájemní smlouva obecně obsahuje kromě předmětu nájmu také práva a povinnosti smluvních stran spojené s nájmem bytu a rovněž tak postihuje zánik nájmu. Pokud jde o konkrétní případ odvolatelky, pronajímatelem je Statutární město Brno, městská část Brno – střed. Ze spisové dokumentace vyplývá, že podmínkou k uzavření nájemní smlouvy je sepsání notářského zápisu o svolení k přímé vykonatelnosti, a to ve věci splnění povinnosti vyklidit a předat předmětný byt a svolení k provedení výkonu rozhodnutí, notářský zápis se tak stává exekucním titulem, jestliže nájemce svoji povinnost řádně a včas nesplní. Tuto podmínku městská část Brno – střed stanovila ve svých „Pravidlech pro prodlužování nájemních smluv k bytům“. Postup městské části Brno – střed vůči nájemníkům s nedostatečnou kompetencí pro udržení nájemního bydlení v Brně je ojedinělý a necitlivý, především, pokud se přihlédne k situaci, kdy nájemní smlouva je každoročně znovu uzavírána na dobu 1 roku a podpisu této smlouvy předchází splnění podmínky, jakou je uzavření notářského zápisu, který je zpoplatněn částkou 3.600 Kč. Nájemní smlouvu lze koncipovat s již vymezenou případnou sankcí vůči nájemníkům.

Postup vůči občanům v nízkopříjmových skupinách a občanům v hmotné nouzi, kteří nemají jinou možnost k zajištění adekvátního bydlení, by měl být založen na propojení sociální a bytové politiky městské části Brno – střed a neměl by spočívat v jejich dalším finančním zatěžování. Jestliže pro sociální bydlení není v ČR opora v právní normě, na propojení sociální a bytové politiky by měly spolupracovat sociální odbory jak Magistrátu města Brna tak městská část Brno – střed společně s úřadem práce, jakožto úřadem, který vyplácí nepojistné sociální dávky, tak dále neziskové organizace působící v Brně, jakými jsou IQ Roma servis, o. s. a příspěvková organizace Drom, romské středisko, a to tak, aby byla nalezena shoda v řešení bytové situace občanů ekonomicky nestabilních. Podmínka povinnosti notářského zápisu se jeví ve vztahu k odvolateli jako nemorální. Z odvolání

nevyplyývá, zda se účastník řízení v průběhu bydlení v bytě, který spravuje Statutární město Brno, městská část Brno – střed dopustil nějakého zanedbání povinností či dluhu na nájemném, který by opravňoval Úřad městské části ke striktnímu postupu vůči účastníku řízení, jakožto nájemci obecního bytu.

Přestože se Úřad práce v odůvodnění napadeného rozhodnutí ne zcela dostatečně vypořádal se všemi úvahami při výkladu právních předpisů, neboť rozhodnutí odůvodnil především ve vztahu k ust. § 2 odst. 5 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi s tím, že úhrada notářského zápisu není v ustanovení taxativně uvedena, s ohledem na zásadu procesní ekonomie MPSV vady odůvodnění ve svém rozhodnutí odstranilo, neboť věcně dospělo ke stejnému závěru jako Úřad práce. Úřad práce tak rozhodl se znalostí všech aspektů individuálního případu odvolatelky v souladu s právní úpravou.

S ohledem na výše uvedené navrhoval žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Jako přílohu žaloby pak žalobkyně připojila rozhodnutí Úřadu práce z 12. 4. 2013 č. j. ..., kdy tento orgán rozhodl nepřiznat žalobkyni dávku MOP-jednorázový výdaj, č. j. ... a dále Oznámení ze dne 9. 3. 2012, č. j. ..., z něhož vyplývá, že Úřad práce ČR – krajská pobočka v Brně, kontaktní pracoviště Brno – město přiznává V. G. dávku mimořádná okamžitá pomoc na úhradu nezbytného jednorázového výdaje č. j.: ve výši .. Kč, když uvedl, že mimořádná okamžitá pomoc je určena k řešení akutního stavu nouze, dávku je třeba využít na úhradu nezbytného jednorázového výdaje podle § 2 odst. 5 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů. Dále uvedeno, že 7. 3. 2012 si jmenovaná požádala o dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu výdaje spojeného s podpisem dodatku k nájemní smlouvě. Na základě zhodnocení příjmů žadatelky, celkových sociálních a majetkových poměrů, byla tato uznána za osobu v hmotné nouzi. V případě, že dávka nebude využita k účelu, pro který byla poskytnuta, vzniká jmenované povinnost na její vrácení.

Z připojených správních spisů soud zjistil, že 11. 3. 2013 podala žalobkyně žádost o mimořádnou okamžitou pomoc na Úřad práce, krajskou pobočku Brno na předepsaném formuláři s tím, že žádala o jednorázový příspěvek na notářský zápis k nájemní smlouvě a uvedla, že předpokládaná výše jednorázového výdaje v tomto případě bude činit .. Kč. Svou žádost pak téhož dne odůvodnila, že žádá o úhradu nutného nákladu spojeného s udržením bydlení – jedná se o náklady spojené s pořízením notářského zápisu ve výši .. Kč. Sdělila, že tento zápis je podmínkou pro prodloužení nájemní smlouvy na dobu určitou u ÚMČ Brno – střed. Bez této úhrady ji nebude nájemní smlouva prodloužena. Zdůraznila, že se nejedná o její výmysl, ale jde o úřední postup schválený radou městské části Brno – střed a uvedla, že v minulém roce jí byla tato částka přiznána. Dále uvedla, že vzhledem ke své plné závislosti na dávkách není v její moci požadovanou částku .. Kč uhradit ze svých úspor, protože žádné nemá. Bez sepsání notářského zápisu jí nebude prodloužena nájemní smlouva a bude se svoji rodinou uvržena do ještě horší sociální situace. Odcitovala ust. § 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi a dále uvedla, že ačkoliv není tato její situace výslovně v zákoně uvedena, je přesvědčena, že svoji povahou spadá pod písm. a) odst. 5 § 2 zákona č. 111/2006 Sb. a dále přiložila souhlas s prodloužením nájemního vztahu, ve kterém je podmínka pořízení a úhrady notářského zápisu zdůvodněna.

Pokud jde o uvedený souhlas s prodloužením nájemního vztahu na dobu určitou, byl vydán 25. 2. 2013 pod č. j. ..., z něho vyplývá, že Statutární město Brno, městská část Brno – střed dává ve smyslu ust. § 685 občanského zákoníku souhlas a prodloužením nájemního vztahu na dobu určitou k bytu č. 9.2 nacházejícího se v domě Bratislavská 41, Brno, s V. G., nar. ... a Z. G., nar. ... s účinností od 1. 3. 2013 do 28. 2. 2014 s podmínkou úhrady závazků vůči MČ BS souvisejících s užíváním bytu před podpisem nájemní smlouvy, s podmínkou podpisu nájemní smlouvy a s podmínkou uzavření dohody o vyklizení bytu formou notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti, přičemž všechny tři podmínky musí být splněny nejpozději do 31. 3. 2013.

Dále v tomto Souhlasu s prodloužením nájemního vztahu na dobu určitou je uvedeno, že prodloužení nájemního vztahu k výše uvedenému bytu bylo schváleno RMČ Brno – střed dne 20. 2. 2013 a dále, že náklady spojené se sepsáním notářského zápisu hradí nájemce v hotovosti při jeho podpisu.

12. 4. 2013 pod č. j. ... Úřad práce ČR, krajská pobočka v Brně, kontaktní pracoviště Brno – město rozhodl nepřiznat žalobkyni dávku MOP – jednorázový výdaj a toto rozhodnutí bylo odůvodněno tak, že jmenovaná pobírá dávky hmotné nouze příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení a je jí rovněž vyplácena dávka státní sociální podpory příspěvek na bydlení dle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře. Pro účely této dávky (jednorázového výdaje) jmenovaná nebyla uznána za osobu v hmotné nouzi. Její požadavek na mimořádnou okamžitou pomoc na úhradu notářského zápisu vzhledem k tomu, že není taxativně uveden § 2 odst. 5 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb. o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, není odůvodněný. Dle výše uvedeného je zřejmé, že dávka pomoci v hmotné nouzi není určena na úhradu poplatku u notáře. Nejedná se tedy o výdaje spojené zejména se zaplacením správního poplatku při prokázání ztráty osobních dokladů, při vydání duplikátu rodného listu nebo dokladů potřebných k přijetí do zaměstnání a v případě nezbytné potřeby s úhradou noclehu, pokud osoba nepobývá celý měsíc v bytě (např. u nocleháren) a během jednoho měsíce mění své ubytování a náklady za ubytování ji jsou rozpočteny na dny. Dále např. možnost uhrazení poplatku za vstupní lékařskou prohlídku při nástupu do zaměstnání (za předpokladu, že je prokázáno, že ji zaměstnavatel neuhrazuje), uhrazení dopravy do místa výkonu veřejné služby z místa bydliště. Proto bylo rozhodnuto, jak výše uvedeno.

S tímto rozhodnutím žalobkyně nesouhlasila, podala proti němu odvolání, v němž zejména poukázala na zásadu předvídatelnosti (zásadu ochrany legitimního očekávání a na skutečnost, že nesouhlasila s výkladem ust. § 2 odst. 5 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb. a k odvolání připojila Oznámení vydané úřadem práce 9. 3. 2012, kterým žalobkyni stejná dávka ve výši ...Kč za stejný úkon a za stejné situace byla přiznána.

Ministerstvo práce a sociálních věcí pak 9. 7. 2013 pod č. j. rozhodl tak, že odvolání žalobkyně zamítl a napadené rozhodnutí úřadu práce ze dne 12. 4. 2013 potvrdilo.

V odůvodnění rozhodnutí, pokud jde o ust. § 2 odst. 5 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi, pak uvedl, že ve výše uvedeném ustanovení skutečně jde o příkladný výčet

situaci a je na správním úvaze úřadu práce, zda uzná i jinou potřebu úhrady jednorázového výdaje, a to kupř. v souvislosti s úhradou nákladů na bydlení.

Posouzení, zda se osoba považuje za osobu v hmotné nouzi pro účely mimořádné okamžité pomoci, je v plné míře na úřadu práce a váže se na konkrétní situaci, odůvodněnosti konkrétního výdaje, na který osoba nemá dostatek prostředků. Úřad práce neposoudil úhradu notářského zápisu k nájemní smlouvě jako odůvodněný výdaj, přestože v roce 2012 na tentýž výdaj mimořádnou okamžitou pomoc poskytl, což bylo v plné kompetenci úřadu práce, důvody přiznání MPSV v tomto případě nepřezkoumává.

Dále uvedeno, že pokud odvolatel spatřuje rozpor v postupu úřadu práce v roce 2012 a nyní, MPSV konstatuje, že je v rozporu se zákonem o pomoci v hmotné nouzi, aby dávka mimořádné okamžité pomoci byla použita na odměnu notáře, byť by šlo o minimální částku notářem účtovanou, neboť se jedná o finanční zisk třetí osoby. Nejedná se o výdaj, který souvisí s bydlením, ačkoliv je prezentován jako podmínka pro prodloužení nájemního vztahu.

Dále uvedl, že přestože úřad práce v odůvodnění napadeného rozhodnutí ne zcela dostatečně se vypořádal se všemi úvahami při výkladu právních předpisů, neboť rozhodnutí odůvodnil především ve vztahu k ust. § 2 odst. 5 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi s tím, že úhrada notářského zápisu není v ustanovení taxativně uvedena, s ohledem na zásadu procesní ekonomie MPSV vady odůvodnění ve svém rozhodnutí odstranilo, neboť věcně dospělo ke stejnému závěru jako úřad práce. Uvedl, že úřad práce tak rozhodl se znalostí všech aspektů individuálního případu odvolatele v souladu s právní úpravou a na jeho postupu nebyly shledány nedostatky.

Podle § 1 odst. 1 zák. č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, v platném znění tento zákon upravuje poskytování pomoci k zajištění základních životních podmínek fyzickým osobám, které se nacházejí v hmotné nouzi, prostřednictvím dávek v hmotné nouzi.

Podle § 2 odst. 5 písm. a) zákona o hmotné nouzi, za osobu v hmotné nouzi může orgán pomoci v hmotné nouzi považovat též osobu, která nemá vzhledem k příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům dostatečné prostředky k úhradě nezbytného jednorázového výdaje, spojeného zejména se zaplacením správního poplatku při prokázání ztráty osobních dokladů, při vydání duplikátu rodného listu nebo dokladů potřebných k přijetí do zaměstnání, s úhradou jízdného v případě ztráty peněžních prostředků, a v případě nezbytné potřeby s úhradou noclehu.

Jak bylo zjištěno z citovaného rozhodnutí úřadu práce, tento rozhodnutím z 12. 4. 2013 rozhodl tak, že žalobkyni požadovanou dávku pomoci v hmotné nouzi, a to jednorázovou dávku za úhradu notářského zápisu nepřiznal, s odůvodněním, že odkázal na ust. § 2 odst. 5 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb., a uvedl, že dle tohoto zákonného ustanovení je zřejmé, že dávka pomoci v hmotné nouzi není určena na úhradu poplatků u notáře.

Soud zde uvádí, že když na základě odvolání žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí, rozhodoval žalovaný, skutečně tento dospěl k závěru, že odůvodnění nepřiznání dávky odkazem na ust. § 2 odst. 5 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb., není na místě, neboť v tomto zákonném ustanovení není taxativně (pouze demonstrativně) uvedeno, v jakém případě může orgán pomoci v hmotné nouzi poskytnout prostředky k úhradě nezbytného jednorázového výdaje.

Žalovaný však dospěl k závěru, že přestože nebyl správně ze strany úřadu práce použit odkaz na ust. § 2 odst. 5 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb., byla věc správně právně posouzena úřadem práce a žalovaný, ač věc jinak zdůvodnil, se ztotožnil se stanoviskem prvostupňového orgánu v tom, že žalobkyni správně nebyla uvedena jednorázová dávka přiznána.

Již v odvolání proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí však žalobkyně zejména poukázala na to, že žalovaný se nijak nevypořádal v souladu s ust. § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., s tím, že žalobkyně poukázala na skutečnost, že dne 9. 3. 2012 vydal úřad práce rozhodnutí, kdy žalobkyni přiznal dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje ve výši ... Kč, přičemž se jednalo o naprosto totožnou situaci tzn. o požadavek úhrady na nezbytný jednorázový výdaj, a to zaplacení poplatku za notářský zápis v souvislosti s uzavřením nájemní smlouvy mezi Statutární město Brno, městská část Brno – střed a žalobkyní, když její sociální a majetkové poměry se nezměnily a žalobkyni v roce 2013 již tato dávka přiznána, bez bližšího zdůvodnění, nebyla.

S tímto stanoviskem žalobkyně se soud ztotožňuje, neboť dle § 2 odst. 4 správního řádu správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

V daném případě však v roce 2012 ohledně naprosto stejné situace a požadavku žalobkyně bylo rozhodnuto tak, že jednorázová dávka ve výši ... Kč žalobkyni přiznána byla a v roce 2013 přiznána nebyla. Jsou zde tedy dvě rozdílná stanoviska úřadu práce v totožné věci, přičemž správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí se vůbec nezabýval tím, že by zdůvodnil, proč ve skutkově shodné věci v roce 2012 rozhodl jinak než v roce 2013.

Pokud pak jde o žalovaného, ten ve svém rozhodnutí se touto otázkou, proč ve skutkově shodném případě bylo jednou rozhodnuto tak, že dávka přiznána byla a podruhé přiznána nebyla, blíže nezabýval, pouze uvedl, že je v rozporu se zákonem o pomoci v hmotné nouzi, aby dávka mimořádné okamžité pomoci byla použita na odměnu notáře, protože se jedná o finanční zisk třetí osoby a nejedná se o výdaj, který souvisí s bydlením, aniž by toto své tvrzení zdůvodnil.

Soud má za to, že s ohledem na ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy skutečnost, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly, patří mezi základní zásady činnosti správních orgánů a povinností správních orgánů tedy je, pokud rozhoduje ve skutkově shodných případech rozdílně, aby rozdílné rozhodnutí řádně odůvodnil.

To se však nestalo v rozhodnutí ani správního orgánu I. stupně ani v rozhodnutí žalovaného, když povinnost rozhodnutí řádně zdůvodnit vyplývá i z ust. § 68 odst. 3 správního řádu, dle něhož, *v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.*

Nic takového se však v daném případě nestalo.

Za dané situace, kdy bylo během krátké doby ve skutkově shodném případě žalobkyně rozhodováno, pokud jde o stejnou dávku, rozdílně, má soud za to, že žalovaný měl rozhodnutí úřadu práce zrušit, vrátit tomuto orgánu k dalšímu řízení s tím, aby se s námitkou žalobkyně ohledně předvídatelnosti rozhodnutí vypořádal, případně zjistil aktuálně sociální a majetkové poměry žalobkyně z toho důvodu, zda její sociální situace je v roce 2013 rozdílná oproti roku 2012, protože pokud by tomu tak bylo, mohlo by být rozdílné rozhodnutí úřadu práce v roce 2013 na místě.

Teprve po doplnění dokazování v uvedeném směru mělo být vydáno rozhodnutí úřadem práce znovu, s řádným a náležitým zdůvodněním v souladu s ust. § 68 odst. 3 správního řádu.

Soud zde cituje z judikatury NSS:

Požadavek na předvídatelnost rozhodnutí se uplatní i v řízení správním; transpozicí tohoto atributu ústavně zaručeného práva na spravedlivý proces je v právu jednoduchém § 2 odst. 4 správního řádu z roku 2004 (rozhodnutí NSS 8Afs 59/2005).

Podle § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.

Soud zrušil rozhodnutí žalovaného pro nedostatek důvodů rozhodnutí a zavazuje ho právním názorem dle § 78 odst. 5 s.ř.s., který v tomto rozsudku uvedl.

Pokud jde o náklady řízení, žalobkyně měla ve věci úspěch, náklady řízení jí však nevznikly, proto o nákladech řízení bylo rozhodnuto, jak ve výroku rozsudku uvedeno.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel

zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 20. srpna 2014

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně